

Akým spôsobom majú zariadenia viesť „poradovník“?

V súlade s § 8 ods. 4 obec a vyšší územný celok v rozsahu svojej pôsobnosti poskytne sociálnu službu alebo zabezpečí jej poskytovanie podľa poradia na základe vopred určených a zverejnených podrobností vedenia tohto poradia (ak nejde o vážne ohrozenie zdravia alebo života tejto osoby), t. j. o doručených písomných žiadostiach sú povinné samosprávne orgány viesť takúto evidenciu. Ak nie je u poskytovateľa v čase žiadosti o uzatvorenie zmluvy o poskytovanie sociálnej služby voľné miesto a teda nie je možné túto sociálnu službu začať poskytovať okamžite, ale až keď sa uvoľní miesto a to podľa určeného poradia, resp. pri bezodkladnom umiestnení mimo poradia. V rámci vopred určených a zverejnených podrobností vedenia poradia uspokojovania podaných písomných žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby si môže obec a vyšší územný celok ustanoviť, popri poradí danom dátumom doručenia tejto písomnej žiadosti aj iné, doplnujúce kritériá vedenia tohto poradia podľa naliehavosti potreby poskytnutia alebo zabezpečenia poskytnutia sociálnej služby s finančnou podporou poskytovania tejto sociálnej služby z rozpočtu obce alebo rozpočtu vyššieho územného celku (napr. aj sociálne, rodinné, ekonomické, morálne). To znamená, že proces uspokojovania poskytnutia alebo zabezpečenia sociálnej služby s podporou verejných prostriedkov má byť transparentný.

Obec má v zmysle § 83 zákona vypracovať komunitný plán sociálnych služieb na základe národných priorít. Kde je možné získať informácie o národných prioritách rozvoja sociálnych služieb?

Národné priority rozvoja sociálnych služieb, na základe ktorých má byť komunitný plán sociálnych služieb vypracovaný, Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny zverejňuje na svojom webovom sídle www.employment.gov.sk, v časti Rodina a sociálna pomoc – Sociálne služby.

Môže byť komunitný plán súčasťou iných plánovacích a rozvojových plánov, alebo musí byť samostatným dokumentom?

Komunitný plán sociálnych služieb musí byť vypracovaný a obsahovať náležitosti v súlade s ustanovením § 83 ods. 5 a 6, pričom zákon výslovne neustanovuje, že nemôže byť súčasťou iných dokumentov vypracovaných obcou (napr. plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja), musí však z hľadiska spôsobu jeho vypracúvania, jeho vecného obsahu a spôsobu jeho prerokovania, zverejňovania a účelu plniť podmienky ustanovené v § 83 zákona.

Ako v praxi realizovať § 10 ods. 6?

V prípade použitia netelesného alebo telesného obmedzenia klienta, t.j. v prípade priameho ohrozenia života alebo zdravia klienta alebo iných osôb, je poskytovateľ povinný vykonať zápis obmedzenia do registra obmedzení. Tento zápis má obsahovať:

- meno priezvisko a dátum narodenia klienta,
- spôsob a dôvody obmedzenia klienta,
- dátum a čas trvania obmedzenia,
- opis okolností, ktoré viedli k obmedzeniu klienta, s uvedením príčiny nevyhnutného obmedzenia
- opatrenia prijaté na zamedzenie opakovania vzniknutej situácie,

- meno, priezvisko a podpis lekára so špecializáciou v špecializačnom odbore psychiatria, ktorý obmedzenie nariadil a schválil, alebo dodatočne bezodkladne schválil,
- meno, priezvisko a podpis sociálneho pracovníka, ktorý sa k použitiu obmedzenia písomne vyjadril a
- popis zranení, ktoré utrpeli zúčastnené osoby.

Kópiu takto vyplneného záznamu je potrebné následne bezodkladne po použití obmedzenia zaslať Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny SR, odboru dohľadu nad poskytovaním sociálnych služieb. S účinnosťou od 1.1.2021 budú poskytovatelia viesť register obmedzení v informačnom systéme sociálnych služieb.

Čo ak klient ohrozuje nielen svoje zdravie, ale aj zdravie zamestnancov? V § 10 ods. 2 a 3 hovorí o možnosti telesného obmedzenia, ale nehovorí sa o vylúčení klienta pre trvalé ohrozenie života ostatných klientov aj zamestnancov.

V § 61 ods. 3 je upravené, že sociálnu službu v zariadení nemožno poskytovať klientovi, ktorého zdravotný stav si vyžaduje ústavnú starostlivosť v zdravotníckom zariadení. V prípade, že klient ohrozuje svoj život, život ostatných klientov a zamestnancov, je zrejmé, že jeho zdravotný stav si vyžaduje poskytnutie zdravotnej starostlivosti (psychiater), prípadne umiestnenie do ústavnej starostlivosti v zdravotníckom zariadení, za účelom nastavenia vhodnej liečby a ustálenia jeho zdravotného stavu na takú úroveň, ktorá opäť umožní jeho pobyt v zariadení. Zhoršenie zdravotného stavu nemôže byť nikdy dôvodom vylúčenia klienta, ale je potrebné mu zabezpečiť, resp. poskytnúť adekvátnu pomoc (hospitalizácia).

Upravuje zákon postup po úmrtí prijímateľa sociálnych služieb?

Zákon o sociálnych službách neupravuje postup pri úmrtí prijímateľa- ide o viazanosť príslušnými právnymi predpismi v oblasti pohrebníctva a zdravotnej starostlivosti, súvisiacimi hygienickými predpismi, vrátane postupu pri manipulácií s mŕtvym telom, vydaným Úradom pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, ako aj predpismi občianskeho práva (hmotného i procesného). Postup pri úmrtí klienta v zariadení by mal e poskytovateľ upraviť vo vnútornom predpise, a to v súlade s platnými právnymi predpismi, vrátane transparentného postupu manipulácie s majetkom klienta v zariadení po jeho úmrtí.

Ako sa má vykonávať supervízia? Ktorých zamestnancov sa týka a ako často ju musia absolvovať? Je potrebné program supervízie vytvárať aj na terénnu službu? Musí mať zamestnanec - supervízor osobitné vzdelanie?

Ustanovenie § 9 ods. 12 určuje poskytovateľovi vybraných druhov sociálnych služieb (vrátane domácej opatrovateľskej služby) povinnosť vypracovať a uskutočňovať program supervízie. Podľa § 9 ods. 8 je poskytovateľ sociálnej služby povinný plniť podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby podľa prílohy č. 2 písm. A, vrátane kritéria vypracovania systému supervízie a jej realizácie. Supervízor musí spĺňať kvalifikačný predpoklad potrebný na vykonávanie pracovnej činnosti supervízora v oblasti sociálnych služieb ustanovené v § 84 ods. 7 (vysokoškolské vzdelanie prvého stupňa alebo druhého stupňa v študijnom odbore sociálna práca, sociálne služby a poradenstvo, sociálna pedagogika, špeciálna pedagogika, liečebná pedagogika, psychológia akreditovanom podľa osobitného predpisu a absolvovanie odbornej akreditovanej prípravy supervízora v rozsahu najmenej 240 hodín). Účelom

supervízie je najmä zvýšenie kvality poskytovanej sociálnej služby klientom a z toho dôvodu je vhodné, aby boli supervidovaní najmä zamestnanci, ktorí sú v priamom kontakte s klientom pri vykonávaní odborných činností podľa zákona o sociálnych službách.

Viac:

V rámci prílohy č. 2 zákona, časti III. Personálne podmienky bode 3.4 je obsiahnuté kritérium: Systém supervízie u poskytovateľa sociálnej služby. V súlade so štandardom k tomuto kritériu „*poskytovateľ má mať vypracovaný systém supervízie poskytovania sociálnej služby, ktorý aktívne realizuje a pravidelne hodnotí. Supervízia je pravidelne poskytovaná na úrovni supervízie organizácie alebo riadiacej supervízie pre manažment a pre zamestnancov poskytovateľa sociálnej služby priameho kontaktu s prijímateľom sociálnej služby skupinovou formou alebo individuálnou formou*“. Následne v znení predmetnej prílohy v príslušnej časti uvedené Indikátory plnenia tohto štandardu ustanovujú mieru naplnenia tohto štandardu, od ktorej sa odvíja hodnotenie podmienok kvality poskytovanej sociálnej služby.

Sú nejaké odporúčania, ako by mal vyzerat' individuálny rozvojový plán klienta?

V § 2 ods. 6 sa uvádza, že sociálna služba sa vykonáva najmä prostredníctvom sociálnej práce, postupmi zodpovedajúcimi poznatkom spoločenských vied a poznatkom o stave a vývoji poskytovania sociálnych služieb. Zároveň v zmysle § 9 ods. 1 sa individuálny plán klienta tvorí za účasti prijímateľa sociálnej služby na základe jeho individuálnych potrieb, schopností a cieľov. Preto pri jeho tvorbe je potrebné zohľadňovať poznatky sociálnej práce, napr. určiť sociálnu a rodinnú anamnézu klienta, primerane stanoviť dosiahnuteľné ciele, postup akým ich dosiahne - voľbu metód dosahovania cieľov, plán činností a aktivít naplňania individuálneho plánu a termín ich naplňania a vyhodnotenia.

Povinnosť poskytovateľa v zariadeniach viesť individuálny plán podľa § 9 ods.1 sa týka aj zariadenia opatrovateľskej služby s ambulantnou formou ?

Povinnosť vypracovať individuálny plán klienta vyplýva pre poskytovateľa sociálnej služby aj v tomto druhu zariadenia s touto ambulantnou formou poskytovania sociálnej služby z § 9 ods. 1. Individuálny plán je však potrebné prispôbiť aj druhu a časovému rozsahu poskytovanej sociálnej služby a forme jej poskytovania.

Aké doklady predkladá poskytovateľ tlmočnickej služby vyššiemu územnému celku?

Pri vedení evidencie poskytovateľ tlmočnickej služby postupuje výlučne podľa ustanovenia § 95 a následne z § 94c odsek 3 písm. a) až c) zákona o SS (meno, priezvisko, adresa trvalého pobytu, rodné číslo). Požadované údaje predkladá príslušnému samosprávnemu orgánu štvrťročne. Na predkladaní údajov potrebných k evidencii sa žiadnym spôsobom nezúčastňuje prijímateľ SS. VÚC má možnosť požadovať od neverejného poskytovateľa ďalšie údaje (nad rámec ustanovenia § 95 za predpokladu, že si predkladanie takýchto údajov zmluvne dohodol v zmluve o poskytovaní finančného príspevku na prevádzku na účely jeho účtovania, resp. má upravené podrobnosti týkajúce sa predmetnej veci vo všeobecne záväznom nariadení.

Pokiaľ ide o prevádzkové podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby, bude

**MPSVaR SR iným spôsobom ako výnosom podporovať technickú vybavenosť zariadení?
Ak nie, ako často bude vyhlásený výnos ročne - ak vôbec bude?**

Ministerstvo bude naďalej podporovať v rámci dotácie na podporu rozvoja sociálnych služieb debariérizáciu priestorov a budov, v ktorých sa poskytujú sociálne služby, v súlade so zákonom č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Ak je nezisková organizácia poskytujúca všeobecne prospešné služby (zariadenie pre seniorov - DSS) zriadená desiatimi obcami a občianskym združením, je verejným poskytovateľom alebo neverejným?

Nakoľko jedným so zakladateľov neziskovej organizácie je aj občianske združenie považuje sa za neverejného poskytovateľa sociálnych služieb. Za verejného poskytovateľa sociálnych služieb by mohla byť táto nezisková organizácia považovaná iba v prípade, že by jej jediným zakladateľom bola obec alebo VUC, alebo ak by jej spoluzakladateľmi boli výlučne orgány verejnej moci - obce, VUC.

Upravuje sa v zákone povinnosť predkladať výročnú správu za predchádzajúce obdobie?

V zmysle ustanovenia § 67a je neverejný poskytovateľ sociálnej služby a poskytovateľ založený obcou alebo vyšším územným celkom povinný vypracovať a uložiť do verejnej časti registra účtovných závierok výročnú správu o činnosti a hospodárení za predchádzajúci kalendárny rok do 15 júla príslušného kalendárneho roka. Výročná správa je súčasne jedným z hodnotiacich kritérií kvality (príloha č.2 časť IV., kritérium 4.3).

Kedy musí byť ročná účtovná uzávierka overená audítorom? Iba ak príjmy z verejných prostriedkov prekročia sumu 33 193 €, alebo iba ak všetky príjmy poskytovateľa prekročia sumu 165 969 € alebo musia byť splnené obe podmienky súčasne?

Zákomom č. 112/2018 Z. z. o sociálnej ekonomike a sociálnych podnikoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa v čl. VIII novelizoval aj § 33 ods. 3 zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby (ďalej len „zákon o neziskových organizáciách“). Uvedenou novelou sa zvýšili hranice príjmu na účely vzniku povinnosti overenia účtovnej závierky a výročnej správy štatutárnym audítorom v neziskových organizáciách. Hranice príjmu pre povinnosť auditu v zákone o sociálnych službách u poskytovateľov sociálnych služieb boli ustanovené v rovnakých hraniciach ako ustanovoval zákon o neziskových organizáciách. Vzhľadom na uvedenú zmenu v zákone o neziskových organizáciách a účel právnej úpravy výročnej správy o činnosti a hospodárení poskytovateľa sociálnej služby a jej vzťahovanie v zákone o sociálnych službách na rovnakom základe pre všetky právne formy poskytovateľov sociálnych služieb, je s účinnosťou od 1. januára 2020 novo ustanovené priamo v znení zákona o sociálnych službách naviazanie tejto povinnosti na rozsah príjmu, ktorý ustanovuje zákon o neziskových organizáciách. Overenie účtovnej uzávierky audítorom nie je viazané na súčasné naplnenie oboch právnych podmienok ustanovených v § 67a ods. 4 pod písm. a) a b) ,ale ako to priamo zo slovného znenia ustanovenia vyplýva (použitie spojky „alebo“), ide buď o naplnenie právneho dôvodu pod § 67a ods. 4 písm. a) alebo o naplnenie právneho dôvodu uvedeného v § 67a ods. 4 písm. b).